

AMA, HIRI BIHURTUTA

Asturiasko Colectivo Bruxista azpikulturetan eta bereziki mod mugimenduan jarduten duen taldea da. *Bruxismo* izeneko fanzinea argitaratzen dute, eta orain arte zortzi zenbaki plazaratu dituzte; XIX. eta XX. mendeetako bazterreko une historikoak lantzen dituzte testu txukunekin eta diseinu ederrarekin, orainari bizkarra eman gabe. Bada, aurten, fanzinetik argitaletxera egin dute salto, bai eta bi liburu plazaratu ere: Dani Llabrés valentziarraren *Un mono marino se ha bebido mi Fanta* (*Itsas tximino batek nire Fanta edan du*) eta oraintsu kaleratu duten Stewart Home (Levin Llewellyn Callan) idazle britainiarraren *Tainted Love* (*Maitasun kutsatua*) nobelaren gaztelaniako itzulpena.

JULEN AZPITARTE

Colectivo Bruxistak argitaratutako *Tainted Love* eleberraren itzulpenaren hitzaurrea idatzi duen Javier Calvo idazle eta itzultzailearen arabera, “Homek beste britainiar xeble batzuen (Alasdair Gray, B. Catling, edo baita lain Sinclair ere) aura partekatzen du: ‘bai, baina ez da *benetako* nobelagile bat’ esaten duen aura”. Bada, eleberririk klasikoa-
ren egituratik gertuen dagoen Homereren lana *Tainted Love* da: istorio lineala dauka, baita kronologiak, eszenatokiak eta pertsonaiak ere, zertzelada esperimental batzuk antzematen diren arren. Bere nobelarik ezagunena, laudatuena eta irakurriena da. Halere, ez da batere arrunta. “Hamar irakurle arruntartetik bederatzik bota egingo lukete beldurtuta 20 orrialde irakurri ondoren”, nabarmendu du Calvok aitzinsolasean.

Homereren ama Julia Callan-Thompsonen (1944-1979) bizitza kontatzen du *Tainted Love* lanak. 1960ko hamarka-

dako Londresko *Swinging London* eszenan igaro zuen bere gaztaroa Juliak. Giro kontrakultural eta hippy horren baitan ohikoa zen bidaiak egitea ekialdera edo bestelako gune askeetara, norberaren kontzientzia zabaltzeko asmoz. Hala, Ibizan eta Indian ere izan zen idazlearen ama. Azkenik, 1979. urteko abenduaren 2an, Notting Hill auzoko soto batean aurkitu zuten hilda, 35 urte zituela. Juliaren heriotza misterioz beteta dago, poliziak ez baitzuen heriotzari buruzko ganorazko ikerketarik egin. Nobelan biltzen denez, *beatnik* eta kontrakultura giroaz gainera, Juliak Ingalaterrako hiriburuko hanparen zirrikitu guztiak ezagutzen zituen, bere drogazaletasuna eta lanbideak tarteko -modelo eta goi klaseko gizonentzako klubetako konpainia-neska gisa aritu zen-.

Liburuarekin batera, Homek bere amaren inguruko hamaika datu eta istorio argitaratu zituen bere webgunean eta sare sozialetan. Hori dela eta, bai

eta aurretik hainbat literatur amarru erabiltzeagatik ezaguna zelako ere - tartean, literatur *hoax*-ak, *alter ego* faltsuak eta gezurrezko istorioak- Juliaren pertsonaia eleberriko heroi faltsutzat jo zuten aditu eta zaleek. Hartara, idazleak behin eta berriro baieztatu behar izan zuen eleberraren aurkezpen-ekitaldietan bere ama hezur-haragizkoa zela, eta nobela amak utzitako gutun eta egunkarietan oinarrituta zegoela.

Calvok hitzaurrean azaltzen duenez, Julia Callan-Thompson bizi izan zen ala ez bigarren mailako kontua da; eman dezagun baietz, bizi izan zela, liburua liluragarria baita. Londres psikodelikoari buruz idatzi den eleberririk interesgarrienetakoa da, garaiko kronika kontrakulturalaren B aldea biltzen baitu. “XVIII. mendeko eleberririk pikaresko handien ondorengo garaikidea da”, Calvoren hitzetan.

Homereren arabera, bere ama Julia 1944an jaio zen Galesen, eta 1960ko



Julia Callan-Thompson, Stewart Home idazlearen ama.
Tainted Love lanak Callan-Thompson du ardatz.

hamarkada Londresko Notting Hill auzo koloretan igaro zuen. Modelo eta klubetako neska gisa aritu zen lanean, drogak eskuratu ahal izateko. Sasoi hartan seme bakarra izan zuen, bai eta adopzioan eman ere. Bidaia li-sergiko horretan Juliak hainbat pertsonaia kontrakultural ezagutu zituen, tartean Rolling Stones taldeko Brian Jones, William S. Burroughs eta Alexander Trocchi idazleak, Timothy Leary psikologoa eta LSDaren defendatzailea, R.D. Laing psikiatra eta *Penthouse* aldizkaria sortu zuen Bob Guccione argazkilaria.

Jilly O'Sullivanek, kontakizunean Juliaren azalean sartzen den neskak, aipatutako aktore horietako batzuk eta beste asko topatuko ditu drogek bultzatutako bere bidaia esperimentalean. Homek, bestalde, atalka egituratuko

ditu elkartze horiek. Hala, sasoiko kontra-kronika josiko du fikzioa eta gertakari errealak uztartuz: Kray anaia gangster ospetsuen orgietan parte hartuko du Jillyk, eta anaietako baten homosexualitatea ezkutatzeko trikimailuetan ere ibiliko da; Donald Cammel zinemagilearekin, Michael X iraultzaile beltzarekin eta John Lennon musikariarekin drogak hartuko ditu, eta abar.

Pertsonaiak eta topaketak azidoa daraman txiklearen modura moldatzen ditu Homek, nobela pikaresko klasikoaren atalkako egiturari tinko eutsiz. Estructura osoa, halaber, amaren inguruan ardatzen da, ama bera hiri bihurtu arte, Jilly zeharo lotuta baitago Londresera. Adikzioak eta eszena soziala kate pisutsu bilakatuko zaizkio, baina horretaz harago badago hiriburura atxikitzen duen zerbait misterioitsuagoa, ilunagoa:

India edo AEBak bisitatu ondotik ere, beti bueltatzen da Londresera. "Hiltzeko lekua du, eta bere heriotzak Londres kaotiko eta sekretu haren heriotza ere irudikatzen du", dio Calvok.

Eleberriko heroia, hain justu, punkaren etorrerarekin zenduko da. "Punkak mod mugimendua gogorarazten dit bere bilakaera-aldi masiboan, eta musikalki oso lotuta dago 1960ko hamarkadako Action edo Creation bezalako taldeekin. Jendeak dio punka bat-batean sortu zela; dakidan gauza bakarra da 1976. urteko udaberriean AEBetara joan nintzela minbizia tratatzera, eta 1977. urteko udaberriean Londresera itzuli nintzenean punkak nonahi zeudela. Gehienak ederrak iruditzen zaizkit, baina anfetak hartzen dituztenean, trauskil huts bihur daitezke", diotso irakurleari Jillyk. ●